

Kapja: 2017 OKT 13.

OCM(2017)19931 - 06/10/2017

Erkezett
13401

2017.10.13.

Európai Csalás Elleni Hivatal
B Igazgatóság - Vizsgálatok II
Igazgató

Dr. Bálint József
polgármester úr részére
Kalocsa Város Önkormányzata

Szent István király út 35.
6300 Kalocsa
Magyarország/Hungary

Ajánlott Levélküldemény Útján

Brüsszel
MS olaf.b.4(2017)22443

Tárgy: **Lehetőség észrevételek megtételére**

OF szám **OF/2015/0034/B4**

Tisztelt Bálint Úr!

Tájékoztatom, hogy az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) OF/2015/0034/B4 sz. ügyszám alatt vizsgálatot folytat több, a Környezet és Energia Operatív Programból (KEOP) támogatásban részesült magyarországi közvilágítási / épület felújítási projekttel kapcsolatban felmerült állítólagos szabálytalanság tárgyában. A projektek célja e létesítmények modernizálására és energiafogyasztásuk csökkentése volt.

A kivitelezésért felelős társaság az összes projektben az ELIOS Innovatív Energetikai Zárkörűen Működő Részvénytársaság (korábbi nevén: E-OS Energetikai Innovatív Zrt.) volt. Ebben a vizsgálatban Kalocsa Város Önkormányzata, mint a KEOP-5.5.0/A/12-2013-0226 „Kalocsa város, közvilágítás energiatakarékos átalakítása” projekt kedvezményezettje, érintett (jogi) személynek minősül a 883/2013/EU, EURATOM rendelet¹ szerint.

A vizsgálat következtetéseinek levonása előtt a 883/2013/EU, Euratom rendelet 9. cikk 4. bekezdésével összhangban Ön lehetőséget kap Kalocsa Város Önkormányzatát érintő, a mellékletben ismertetett, tényekre vonatkozó észrevételeinek megtételére.

Felkérem, hogy e levél kézhezvételétől számított 20 naptári napon belül tegye meg észrevételeit (levélben: OLAF, Rue Joseph II 30, B-1049 Brussels Belgium, vagy e-mailben: amira.szonyi@ec.europa.eu).

Tájékoztatom, hogy észrevételeit az Európai Unió bármely hivatalos nyelvén megteheti, továbbá nem köteles önmagára terhelő nyilatkozatot tenni. Amennyiben szükségesnek tartja, úgy a vizsgálat tárgyára vonatkozó dokumentumokat is küldhet Hivatalunknak.

Együttműködését előre is köszönöm és várom észrevételeit.

Esetleges kérdéseivel az illetékes vizsgálóhoz fordulhat: Szőnyi Amira (E-mail:

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.)

amira.szonyi@ec.europa.eu).

Végül tájékoztatom, hogy az észrevételek megtétele önkéntes és felhívom figyelmét az alábbi adatvédelmi nyilatkozatra.

Üdvözlettel:
Ernesto BIANCHI

Signed Electronically

on 06/10/2017 at 08:46 by
Ernesto Bianchi [DIRECTOR]

Mellékletek: 1. Az érintett jogi személlyel kapcsolatos tények összefoglalása

Adatvédelmi nyilatkozat

A személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 45/2001/EK rendelet 11. és 12. cikke alapján tájékoztatjuk arról, hogy az OLAF vizsgálati és műveleti feladatainak elvégzése céljából személyes adatait az OLAF irattárában és elektronikus adatbázisában tároljuk a szóban forgó ügyre vonatkozó dokumentumokban. A feldolgozás által érintett személyes adatai a következő kategóriákba tartoznak: azonosító adatok, szakmai adatok és az ügyben való érintettségre vonatkozó adatok. Adatait továbbíthatjuk más uniós intézményeknek, szervezeteknek, hivataloknak és ügynökségeknek, valamint a tagállamok és harmadik országok illetékes hatóságainak, továbbá nemzetközi szervezeteknek. Adatait maximum 15 évig tároljuk.

Jogában áll az Önre vonatkozóan tárolt személyes adatokhoz hozzáférni, azokat helyesbíteni, illetve kiegészíteni. Kérésére – a kérelem beérkezésétől számított három hónapon belül – tájékoztatjuk általunk feldolgozott személyes adatairól. Minden ilyen jellegű kéréssel az adatkezelőhöz kell fordulni (OLAF-FMB-Data-Protection@ec.europa.eu). Saját személyes adatai feldolgozásával összefüggésben bármikor panasszal élhet az európai adatvédelmi biztosnál (edps@edps.europa.eu).

Az uniós tisztviselők és alkalmazottak jogai és kötelezettségeit, valamint az e kötelezettségek megszegésének következményeit a személyzeti szabályzat tartalmazza. Ez nem vonatkozik azokra az érintettekre, akikre nem terjed ki a személyzeti szabályzat.

Az OLAF által végzett személyes adat-feldolgozási műveletekre vonatkozó teljes adatvédelmi nyilatkozat megtalálható a következő weboldalon: http://ec.europa.eu/anti_fraud.

1. sz. Melléklet

Az érintett jogi személlyel kapcsolatos tények összegzése

OF szám	OF/2015/0034/B4
Érintett (jogi) személy	Kalocsa Város Önkormányzata
Képviselője	Dr. Bálint József
A tények összefoglalása	<p>Tény 1.</p> <p>A KEOP-2012-5.5.0/A számú pályázati felhívást 2012.12.12-én tették közzé. A felhívás energiacsökkentési projektek finanszírozására terjedt ki, így épületek energiafogyasztás-csökkentési célú felújítási projektjeire és közvilágítás korszerűsítési projektekre.</p> <p>A felhívás közzététele után a pontos pályázati feltételek ismertek voltak, így a benyújtandó dokumentumok is.</p> <p>Az önkormányzat tanácsadói szerződést írt alá a pályázathoz szükséges műszaki dokumentáció elkészítéséről. A műszaki dokumentáció részei a következők voltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - az érintett épület vagy terület energetikai veszteségfeltáró vizsgálata. Ez a közvilágítási projektek esetében tartalmazza a kicserélendő lámpák listáját és jellemzőiket, az energiafogyasztást, a javasolt műszaki megoldásokat, és a javasolt új lámpák műszaki jellemzőit. - Számítás a fejlesztés előtti és a tervezett állapotra – tenderterv - IV. melléklet (Audit műszaki melléklet), amely egy, az előző két fontos dokumentumból származó kulcsfontosságú adatokat és a projekt előtti és utáni lámpákat utcánként tartalmazó excel tábla. - A jelentkezési formanyomtatvány III. melléklete: Energetikai tanulmány, amely kizárólag az uniós finanszírozású projektek keretében felújított utcákra terjed ki. A III. melléklet a kicserélésre javasolt lámpák számát tartalmazza, akárcsak a IV. melléklet, azonban a becsült költségekkel együtt. Tartalmazza a költség-haszon elemzést és a belső megtérülési rátát is. <p>Tény 2.</p> <p>A kedvezményezettek leghamarabb 2013.02.11-én, hétfőn, nyújthatták be pályázataikat. A feltételeknek megfelelő pályázatok beérkezési sorrendben kapták meg a támogatást.</p> <p>2013.02.08-án, pénteken, az irányító hatóság módosította a III. mellékletre tartozó excel táblázatot az ajánlattétel tekintetében. A potenciális kedvezményezetteknek így csak egy hétvégéjük volt ajánlataik módosítására.</p> <p>A III. melléklet módosítása lehetővé tette a potenciális kedvezményezetteknek, hogy LED lámpák esetében 100 000 órányi élettartammal számoljanak. A módosítás előtt csak 50 000 órányi élettartamot lehetett figyelembe venni a fennmaradó fényerősség</p>

minimális elfogadható szintjének megtartása mellett.

Tény 3.

A pályázatban meg kellett határozni a projekt minden egyes elemének becsült összegét.

A kivitelezési szerződéssel kapcsolatban a becsült értéket a következők alapján állapították meg:

- a műszaki tanácsadó által készített árazatlan költségvetés amely tartalmazta, hogy melyik jelenlegi lámpát milyen lámpára kell cserélni;
- a három társaság által az árazatlan költségvetés alapján benyújtott „független indikatív ajánlat”-ok. Ezt a felhívásban írták elő annak biztosítása érdekében, hogy a legelőnyösebb ajánlatot kapják az uniós finanszírozásért cserébe, vagyis garantálva legyen a piaci ár. Az egyes projektekben a három ajánlatot maga a kedvezményezett kérte.

Tény 4.

A projektben az SMHV Energetikai Kft., a KVIKSZ Kft. és a POLAR-STUDIÓ Kft. által adott ajánlatokat használták a kivitelezés piaci árának megállapításához.

A három ajánlatot egy személy készítette, ugyanazt a közös módszert követve. A két gyengébb ajánlat pontosan 5 %-kal, illetve 7 %-kal volt magasabb a legjobb ajánlatnál nem csak az ajánlat teljes összege, hanem az egyes tételek, a kiadási sorok és a lámpatípusok tekintetében is.

A KEOP-5.5.0/A/12-2013-0226 (Kalocsa) pályázathoz csatolt mindhárom kivitelezésre vonatkozó előzetes ajánlat (SMHV Energetikai Kft., KVIKSZ Kft. és POLAR-STUDIÓ Kft.) ugyanazt a számítási hibát tartalmazta.

Tény 5.

Az eredeti pályázat csak a kivitelezés becsült költségét tartalmazta, de a pályázó nem csatolt hozzájuk mellékként a becsléshez használt indikatív ajánlatokat annak ellenére sem, hogy ez kötelező lett volna.

Az önkormányzat csak később küldte meg a három indikatív ajánlatot az irányító hatóságnak a hiánypótlás során csatolt CD-n. E file-ok létrehozatalának időpontja hónapokkal későbbi, mint a pályázat beadása, ám az aláírás dátumaként minden dokumentumban 2013. február szerepel.

Tény 6.

A költség-haszon elemzés során a lámpáknak azzal a maximális élettartamával, vagyis 100 000 órával (lásd feljebb) számoltak, ami az irányító hatóságnak a felhívást az utolsó pillanatban módosító döntése után vált lehetségessé.

Kedvezményezett nem nyújtott be olyan dokumentumokat, amelyek kétséget kizáróan igazolták volna, hogy a maximálisan megengedett fényerő csökkenés mellett a lámpák élettartama elérte volna a 100 000

órát.

Ezzel szemben a lámpák a Tungsram-Schröder Zrt. által szolgáltatott, a pályázatokhoz és később az Elios Zrt. ajánlatához csatolt előzetes műszaki leírása szerint, maximális megengedett fényerő csökkenés mellett a garantált élettartam lámpatípustól függően 60 000 és 80 000 óra között volt.

Tény 7.

A külső műszaki ellenőrök először negatív véleményt adtak a projekt megfelelőségéről. Az eredeti véleményben az szerepelt, hogy a 100 000 órás élettartam megalapozatlan a pályázati jelentkezésben szereplő dokumentáció alapján, és további felvilágosítást kértek.

A kedvezményezett által adott felvilágosítás után a végleges véleményben a műszaki ellenőrök megállapították, hogy a projektben további költségek fognak felmerülni, mivel 60 000 óra után szükség lesz egyes elemek kicserélésére. Ezért a véleményük szerint a pénzügyi megtérülési ráta csak akkor tekinthető megfelelőnek, ha nem növekednek a karbantartási költségek 60 000 óra után, és javasolták azon további követelmény előírását, hogy minden kedvezményezett esetében kössenek 25 évre rögzített áras karbantartási szerződést.

Az irányító hatóság elfogadta ezeket az érveket és a támogatási szerződés szövegét kiegészítette egy olyan további feltétellel ("eltérések listája" elnevezésű melléklet) amely szerint a kedvezményezett kötelezettséget vállal arra, miszerint a karbantartási költségek nem emelkednek a projekt fenntartásának 16. éve és 25. éve között.

Az önkormányzat nem kötött 25 évre szóló karbantartási szerződést. Az érvényben lévő karbantartási szerződés időszakára még kiterjed a szavatossági idő, a hibás lámpák kicserélésének költségét még a kivitelező (és rajta keresztül a gyártó) állja.

Tény 8.

A 100 000 óra figyelembevételével a kedvezményezett a lámpák 40 %-os maradványértékével tudott számolni a kötelező 15 éves projekt fenntartási időszak lejártakor.

60 000 órás élettartammal való számítás esetén a projektnek 15 év alatt a teljes beruházási költség értékében meg kellett volna térülniük.

A 40 %-os maradványértéknek figyelembevételének köszönhetően a projekt támogathatónak minősült (a pénzügyi megtérülési ráta meghaladta a 0,5 %-ot).

Amennyiben a maradványérték alacsonyabb lett volna, de a kivitelezési szerződések becsült értéke és a költség-haszon elemzés egyéb elemei nem változtak volna, a projekt egyáltalán nem minősült volna támogathatónak.

Ha az irányító hatóság nem módosította volna három nappal a pályázati határidő előtt a felhívást, lehetővé téve, hogy 100 000 órnyi élettartamot vegyenek figyelembe, a projekt sem minősült volna támogathatónak a megadott kivitelezési szerződés becsült értékek mellett.

Tény 9.

A költség-haszon számítás helyességét az INS Kft. igazolta, mint független ellenőr.

A projekt záró auditját az INS kft. végezte, mint független auditor.

Az önkormányzat és az INS Kft. közötti záró audit szerződés megkötésére irányuló ajánlatot az INS Kft. nevében Mancz Ivette, az Elios Zrt. közvilágításért felelős igazgatója, és Puskás András, a Sistrade Kft. ügyvezetője készítette.

Tény 10.

A projektben Mancz Ivette volt a pályázat III. és IV. mellékletének társszerzője.

Mancz Ivette volt az Elios Zrt. közvilágítási igazgatója, amely cég. később megkapta a kivitelezési szerződést.

Tény 11.

Projektazonosító és cím: KEOP-5.5.0/A/12-2013-0226 - Kalocsa város, közvilágítás energiatakarékos átalakítása

Kedvezményezett: Kalocsa önkormányzata, amelyet a támogatási szerződés aláírásakor Török Ferenc polgármester képviselt.

Pályázat: 2013.02.13.

Támogatási határozat: 2013.10.15.

Támogatási megállapodás: 2013.12.20.

Teljes támogatható projektösszeg: 566 920 052 HUF

Teljes támogatási összeg (85 %): 481 882 044 HUF

Uniós finanszírozás – Kohéziós Alap (85 %): 409 599 737 HUF

Önerő: 85 038 008 HUF, a Miniszterelnökség 2014.06.18-i támogatási határozata alapján

Kivitelezési szerződés:

Az ajánlati felhívás 2014.08.29-én jelent meg KÉ-17731/2014 számon.

Határidő: 2014.09.15.

Az eljárást a **Kbt. 121. szakasza** szerinti nyílt nemzeti közbeszerzési eljárásra vonatkozó szabályok szerint folytatták le.

A felhívás III. 2.3) pontja szerint alkalmatlan az ajánlattevő, ha az eljárást megindító felhívás feladásától visszafelé számított 60 hónapban nem rendelkezik egy, vagy legfeljebb két szerződés keretében végzett közvilágítás kivitelezés-korszerűsítés tárgyában elvégzett, **LED** fényforrással üzemelő világítótest kivitelezési referenciával, amelyek összértéke legalább 330 000 000 HUF és legalább 2 800 db LED fényforrással üzemelő világítótest kivitelezésére vonatkozik

A felhívás (II.2.1) tartalmazta, hogy 2 998 darab új LED világítótestet kell szállítani és felszerelni, amelyek műszaki leírása megegyezett a Tunsgsam-Schröder lámpáival.

A projekt elbírálása a következő súlyszám szerint folyt: árajánlat (60), jótállási garancia, maximum 60 hónap (10), késedelmi kötbér (15), megíúsulási kötbér (15).

A közbeszerzési eljárás során az önkormányzat egy ajánlatot kapott, az Elios Zrt. ajánlatát.

2014.11.5-én az Elios Zrt. aláírta a **kivitelezési szerződést** az önkormányzattal 409 552 136 HUF értékben. A szerződés becsült

összege a költség-haszon elemzés szerint 409 985 912 HUF volt.

Alvállalkozók, szállítók: Az Elios Zrt. alvállalkozói az SMHV Energetikai Kft. (29 106 734 HUF) és a Panel Kft. (11 900 000 HUF) voltak. A szállító a Tungsram-Schröder Zrt. volt, 266 423 204 HUF értékben (a szerződés aláírói Sájér Gábor, Péter Zsolt/Björn Brandt, Zagyvai Attila)

Pályázati tervezés: A pályázati terveket Horváth Dezső írta alá (lásd a pályázatot, CD/melléletek/09.ET, tervek)

Engedélyes kiviteli tervek: A Sistrade Kft. szerződést írt alá a kedvezményezettel az engedélyes kiviteli tervek elkészítéséről.

Közbeszerzési tanácsadó: Közbeszerzési és Beruházási Tanácsadó Kft.

Projektmenedzsment tanácsadó: Kalocsa Városfejlesztési Kft.

1. projekt előkészítési tanácsadó, a tendertervezésre is kiterjedően: A Sistrade Kft szerződést írt alá a kedvezményezettel az a pályázathoz az energetikai tanulmány és a műszaki dokumentáció elkészítéséről, ideértve a tenderterveket (mindkettő a pályázat kötelező melléklete volt, felhasználták őket a közbeszerzési eljárás során). A pályázati terveket Horváth Dezső írta alá független villamosmérnökként (lásd a pályázatot, CD/melléletek/09.ET, tervek)

2. projekt előkészítési tanácsadó: Tender-Network Zrt. (Pályázat elkészítése)

Tény 12.

Az Elios Innovatív Energetikai Zrt.-t² 2009.08.06-án hozták létre. A társaság neve eredetileg ES Holding Zrt. volt, 2010.05.18-án vette fel az E-OS Innovatív Energetikai Kft. nevet, amelyet 2013.6.3-án változtattak a jelenlegire, vagyis az Elios Innovatív Energetikai Zrt.-re.

Hamar Endre 2013.01.25-től 2013.06.2-ig természetes személyként az Elios Zrt. részvényei 22 %-ának, míg 2013.06.03-tól 2014.04.29-ig pedig Green Investments and Solutions Kft. nevű társaságán keresztül 50 %-ának volt tulajdonosa.

Tibórcz István természetes személyként 2014.04.30-tól 2015.04.28-ig az Elios Zrt. részvényei 50 %-ának volt tulajdonosa a Green Investments and Solutions Kft. nevű társaságán keresztül. Tibórcz István egyben a társaság ügyvezetője is volt 2009.08.06-tól 2014.01.21-ig.

Tény 13.

Hamar Endre a Sistrade Kft. ³ részleges tulajdonosa volt 2011.10.16-tól 2014.08.25-ig. 2014.08.25. óta ő az egyetlen tulajdonos.

Hamar Endre a Sistrade Kft. ügyvezetője is volt 2011.10.16-tól 2013.12.16-ig. 2013.12.16-a óta a társaság ügyvezetője Puskás András.

² 1011 Budapest, Szilágyi Dezső tér 1. I. em. 6. Cégjegyzékszám: 01 10 046445, adószám: 14869497-2-41.

³ 7623 Pécs, Megyeri út 26. Cégjegyzékszám: 02 09 076242, adószám: 22934569-2-02.